

Αρχική σελίδα>Τα δικαιώματά σας>Θεμελιώδη δικαιώματα>Επιχειρήσεις και ανθρώπινα δικαιώματα  
Επιχειρήσεις και ανθρώπινα δικαιώματα

Ελλάδα

**1. Τι δικαστική προστασία έχω στη χώρα σας ως θύμα παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις οποίες εμπλέκονται επιχειρήσεις; Στην προστασία αυτή περιλαμβάνεται αποζημίωση;**

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4443/2016 «1. Σε περίπτωση μη τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης στο πλαίσιο διοικητικής δράσης, παρέχεται στον βλαπτόμενο, πέραν της δικαστικής προστασίας, προστασία και υπό τους όρους των άρθρων 24 έως και 27 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ( Ν. 2690/1999 Α' 45). 2. Η λήξη της σχέσης, στο πλαίσιο της οποίας συντελέστηκε η προσβολή, δεν αποκλείει την προστασία από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης. 3. Νομικά πρόσωπα, ενώσεις ή οργανώσεις συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων, που έχουν σκοπό μεταξύ άλλων τη διασφάλιση της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου μπορούν να αντιπροσωπεύουν τον βλαπτόμενο ενώπιον των δικαστηρίων και να τον εκπροσωπούν ενώπιον οποιασδήποτε διοικητικής αρχής ή διοικητικού οργάνου, εφόσον προηγουμένως παρασχεθεί η συναίνεσή του με συμβολαιογραφικό έγγραφο όπου απαιτείται ή ιδιωτικό έγγραφο, το οποίο φέρει θεώρηση του γνησίου της υπογραφής».

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 11 «Κυρώσεις» του ίδιου νόμου «1. Όποιος, κατά τη συναλλακτική διάθεση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών στο κοινό, παραβιάζει την κατά τον παρόντα νόμο απαγόρευση της διακριτικής μεταχείρισης για λόγους φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, τιμωρείται με φυλάκιση έξι (6) μηνών μέχρι τριών (3) ετών και με χρηματική ποινή χιλίων (1.000) έως πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Οι πράξεις που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο διώκονται αυτεπαγγέλτως. 2. Η κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος μέρους διακριτική μεταχείριση λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, από πρόσωπο που ενεργεί ως εργοδότης καθ' οποιοδήποτε στάδιο πρόσβασης στην εργασία και την απασχόληση, κατά τη σύναψη ή άρνηση σύναψης εργασιακής σχέσης ή στη διάρκεια, λειτουργία, εξέλιξη ή λύση αυτής συνιστά παραβίαση της εργατικής νομοθεσίας για την οποία επιβάλλονται από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 24 του Ν. 3996/2011 (Α' 170)»

Τέλος, στις περιπτώσεις παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, το αντίδικο μέρος ή η διοικητική αρχή φέρει το βάρος να αποδείξει στο δικαστήριο, ότι δεν συνέτρεξαν περιστάσεις που συνιστούν παραβίαση της αρχής αυτής. Ο δε βλαπτόμενος προστατεύεται και από απόλυση ή δυσμενή, εν γένει, μεταχείριση, η οποία εκδηλώνεται ως αντίμετρο σε καταγγελία ή αίτημα παροχής έννομης προστασίας.

**2. Έχετε ειδικούς κανόνες για κατάφωρες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων; Οι κανόνες αυτοί ισχύουν και για περιβαλλοντικά εγκλήματα ή περιπτώσεις σοβαρής εργασιακής εκμετάλλευσης;**

Σύμφωνα με το άρθρο 78 θ' του ν. 4052/2012 «ιδιαίτερα καταχρηστικοί όροι εργασίας, είναι οι όροι εργασίας, συμπεριλαμβανομένων όσων οφείλονται σε διακρίσεις λόγω φύλου ή άλλες διακρίσεις, οι οποίοι είναι κατάφωρα δυσανάλογοι προς τους όρους εργασίας των νόμιμα απασχολούμενων εργαζομένων, έχοντας επίπτωση, για παράδειγμα, στην υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων και προσβάλλουν την ανθρωπινή αξιοπρέπεια». Σύμφωνα δε με το άρθρο 89 παρ.3. «Στην περίπτωση παράνομης απασχόλησης ανηλίκου πολίτη τρίτης χώρας που είναι ασυνόδευτος, η αρμόδια Εισαγγελική Αρχή προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια για να προσδιορίσει την ταυτότητα και την ιθαγένειά του και για να θεμελιώσει το γεγονός ότι δεν συνοδεύεται. Καταβάλλει κάθε προσπάθεια για τον ταχύτερο δυνατό εντοπισμό της οικογένειάς του και λαμβάνει αμέσως τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει τη νομική του εκπροσώπηση και, εφόσον χρειάζεται, την εκπροσώπηση του στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Ανηλίκων ή, όπου δεν υφίσταται Εισαγγελέας Ανηλίκων, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών, εάν δεν βρεθεί η οικογένεια του ανηλίκου ή εάν κρίνει ότι υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες ο επαναπατρισμός του δεν εξυπηρετεί το συμφέρον του, μπορεί να διατάσσει κάθε πρόσφορο μέτρο για την προστασία του μέχρι την έκδοση απόφασης από το Δικαστήριο, στο οποίο πρέπει να απευθύνεται εντός τριάντα ημερών, για το διορισμό Επιτρόπου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 1532, 1534 και 1592 Α.Κ.. 4. Στα ίδια πρόσωπα διασφαλίζονται ικανές συνθήκες διαβίωσης, εφόσον δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους και εφόσον το κρίνει ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών. 5. Οι αρμόδιες εισαγγελικές, δικαστικές και αστυνομικές αρχές φροντίζουν, κατά προτεραιότητα, για την προστασία και την ασφάλεια των προσαναφερόμενων θυμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις οικείες διατάξεις, για την παροχή σε αυτά υπηρεσιών μετάφρασης και διερμηνείας όταν αγνοούν την ελληνική γλώσσα, για την ενημέρωσή τους σχετικά με τα νόμιμα δικαιώματά τους και με τις υπηρεσίες που τους παρέχονται, καθώς και για την παροχή κάθε αναγκαίας νομικής βοήθειας».

**3. Είμαι θύμα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων η οποία προκλήθηκε από δραστηριότητες μιας ευρωπαϊκής διεθνικής εταιρείας που έλαβαν χώρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχω πρόσβαση στα δικαστήρια της χώρας σας εάν δεν είμαι υπήκοος της ΕΕ ή δε ζω στην ΕΕ; Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για να κάνω προσφυγή για παραβίαση των δικαιωμάτων μου; Πού μπορώ να βρω επιπλέον πληροφορίες;**

Δεν υφίσταται τέτοια δυνατότητα.

**4. Μπορούν θεσμικά όργανα όπως ο Διαμεσολαβητής/Συνήγορος του Πολίτη, οι φορείς ισότητας ή οι εθνικοί φορείς για τα ανθρώπινα δικαιώματα να υποστηρίξουν τα θύματα παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διαπράττονται από ευρωπαϊκές διεθνικές εταιρείες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Μπορούν οι φορείς αυτοί να διερευνήσουν την υπόθεσή μου εάν δεν είμαι υπήκοος της ΕΕ ή δε ζω στην ΕΕ; Υπάρχουν στη χώρα σας άλλες δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. επιθεωρήσεις εργασίας ή περιβάλλοντος) που μπορούν να διερευνήσουν την υπόθεσή μου; Πού μπορώ να βρω πληροφορίες για τα δικαιώματά μου;**

Δεν υφίσταται τέτοια δυνατότητα.

**5. Υποχρεώνει η χώρα σας τις ευρωπαϊκές διεθνικές εταιρείες να διαθέτουν μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών ή υπηρεσίες διαμεσολάβησης για παραβιάσεις που προκαλούνται από τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες; Οι υποχρεώσεις αυτές ισχύουν και για παραβιάσεις που διαπράχθηκαν εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Ποιος είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση αυτών των δραστηριοτήτων στη χώρα σας; Υπάρχουν διαθέσιμες δημόσιες εκθέσεις που να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος;**

Η Ελλάδα δεν υποχρεώνει τις ευρωπαϊκές διεθνικές εταιρείες να διαθέτουν μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών ή υπηρεσίες διαμεσολάβησης για παραβιάσεις που προκαλούνται από τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες.

**6. Έχω ειδικά δικαιώματα εάν είμαι ευάλωτο θύμα που ζητά αποκατάσταση για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις οποίες εμπλέκονται επιχειρήσεις; Μπορώ να έχω πρόσβαση σε νομική συνδρομή και υπό ποιους όρους; Ποιες δαπάνες καλύπτονται από τη νομική συνδρομή; Έχω πρόσβαση σε νομική συνδρομή υπό τους ίδιους όρους εάν δεν είμαι υπήκοος της ΕΕ και δε ζω στην ΕΕ;**

Σύμφωνα με το άρθρο 78 θ' του ν. [4052/2012](#) «ιδιαίτερα καταχρηστικοί όροι εργασίας, είναι οι όροι εργασίας, συμπεριλαμβανομένων όσων οφείλονται σε διακρίσεις λόγω φύλου ή άλλες διακρίσεις, οι οποίοι είναι κατάφωρα δυσανάλογοι προς τους όρους εργασίας των νόμιμα απασχολούμενων εργαζομένων, έχοντας επίπτωση, για παράδειγμα, στην υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων και προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια». Σύμφωνα δε με το άρθρο 89 παρ.3. «Στην περίπτωση παράνομης απασχόλησης ανηλίκου πολίτη τρίτης χώρας που είναι ασυνόδευτος, η αρμόδια Εισαγγελική Αρχή προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια για να προσδιορίσει την ταυτότητα και την ιθαγένειά του και για να θεμελιώσει το γεγονός ότι δεν συνοδεύεται. Καταβάλλει κάθε προσπάθεια για τον ταχύτερο δυνατό εντοπισμό της οικογένειάς του και λαμβάνει αμέσως τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει τη νομική του εκπροσώπηση και, εφόσον χρειάζεται, την εκπροσώπηση του στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Ανηλίκων ή, όπου δεν υφίσταται Εισαγγελέας Ανηλίκων, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών, εάν δεν βρεθεί η οικογένεια του ανηλίκου ή εάν κρίνει ότι υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες ο επαναπατρισμός του δεν εξυπηρετεί το συμφέρον του, μπορεί να διατάσσει κάθε πρόσφορο μέτρο για την προστασία του μέχρι την έκδοση απόφασης από το Δικαστήριο, στο οποίο πρέπει να απευθύνεται εντός τριάντα ημερών, για το διορισμό Επιτρόπου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 1532, 1534 και 1592 Α.Κ.. 4. Στα ίδια πρόσωπα διασφαλίζονται ικανές συνθήκες διαβίωσης, εφόσον δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους και εφόσον το κρίνει ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών. 5. Οι αρμόδιες εισαγγελικές, δικαστικές και αστυνομικές αρχές φροντίζουν, κατά προτεραιότητα, για την προστασία και την ασφάλεια των προαναφερόμενων θυμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις οικείες διατάξεις, για την παροχή σε αυτά υπηρεσιών μετάφρασης και διερμηνείας όταν αγνοούν την ελληνική γλώσσα, για την ενημέρωσή τους σχετικά με τα νόμιμα δικαιώματά τους και με τις υπηρεσίες που τους παρέχονται, καθώς και για την παροχή κάθε αναγκαίας νομικής βοήθειας».

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. [3226/2004](#), προβλέπεται η παροχή νομικής βοήθειας σε χαμηλού εισοδήματος πολίτες κράτους μέλους της Ε.Ε., καθώς και σε χαμηλού εισοδήματος πολίτες τρίτου κράτους και ανιθαγενείς, εφόσον έχουν, νομίμως, κατοικία ή συνήθη διαμονή στην Ε.Ε. Δεν υφίσταται δυνατότητα παροχής νομικής βοήθειας σε πολίτες τρίτου κράτους και ανιθαγενείς, εφόσον δεν έχουν, νομίμως, κατοικία ή συνήθη διαμονή στην Ε.Ε.

Η παροχή νομικής βοήθειας συνίσταται στην απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής μέρους ή του συνόλου των εξόδων της διαδικασίας και, εφόσον ειδικώς ζητηθεί, στον διορισμό δικηγόρου, συμβολαιογράφου και δικαστικού επιμελητή, με την εντολή να υπερασπιστούν τον δικαιούχο, να τον εκπροσωπήσουν στο δικαστήριο και να του δώσουν τη βοήθεια που χρειάζεται για να γίνουν οι αναγκαίες πράξεις.

Τελευταία επικαιροποίηση: 20/08/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.